

40.

DÖNEM

YAPI DENETİM ÇALIŞMALARI

YAPI DENETİM BİLGİLENDİRME TOPLANTISI

Şubemiz Yapı Denetim Komisyonu tarafından, yapı denetim alanında yaşanan değişiklik ve gelişmeleri değerlendirildiği toplantı 3 Aralık 2016 günü Cumartesi günü EMO Perpa Eğitim ve Konferans Salonunda yapıldı. 80 üyemizin katıldığı etkinliğe; Şubemiz Yapı Denetim Komisyonu Bşk. İsmail Öztürk, Başkan Yrd. Şahin Yılmaz, Komisyon üyesi Yılmaz Gündoğan ve EMO Merkez Yapı Denetim Komisyonu Bşk. Şükrü Güner konuşmacı olarak katıldı.

Şubemiz üye ve yöneticilerinin de katıldığı toplantının ilk bölümünde yasa ve yönetmeliklerde son değişiklikler ve tip hizmet sözleşmesi hakkında bilgilendirme yapıldı. İsmail Öztürk açılış konuşmasında, yapı denetçilerinin özellikle aldıkları ücretler konusunda bilgi verdikten sonra, mevcut ücretlerin bir mühendisin alması gereken asgari ücretlere dahi yaklaşmadığı belirtti. Dolayısıyla Daimi Yapı Denetimi Komisyonu'nun önerisi ve EMO Yönetim Kurulu'nun tavsiye ettiği "Tip Sözleşme"nin bütün yapı denetçileri tarafından uygulanmasının önemine vurgu yaptı. Yılmaz Gündoğan ise, yapı denetçilerinin sorunlarının çözümünün en önemli anahtarının birlikte ve örgütlü hareket etmekten geçtiğini belirttiğinden sonra; mevcut şartlarda çalışmanın mümkün olamayacağını söyleyerek, toplu istifa etmenin bu şartları düzeltmeğe inandığını belirtmiştir.

Şükrü Güner ise, TMMOB bünyesindeki dört büyük odanın mutabık kaldıkları konularda bilgiler verdi.

Bunlar:

1-Kamu kurum ve kuruluşları tarafından yaptırılacak yapıların yapım ihalesine katılan yüklenicilerde aranan şartların 4708 sayılı Yasa kapsamında olan yapıların yapım işini üstlenecek yükleniciler içinde getirilmelidir

GEREKÇE

Amaç, araç, gereç, donanım, mühendislik kadrosu, mali durum vb. kıstaslar yönünden yüklenici/ Müteahhitte de aranmalıdır.

2-4708 sayılı Yasanın "Yapı Denetim Kuruluşu başlıklı 1(i) maddesine "Yapı Denetim Kuruluşu ortaklarının ilgili meslek odalarına kayıtlı mimar ve mühendisler olması" şartı ilave edilmelidir.

3-4708 sayılı Yasanın 1(k) maddesinde değişiklik yapılarak;

"Proje ve Yapı Denetçisi Olabilmek için:

a) Son beş yılın en az üç yılını şantiyelerde kontrol/Yardımcı kontrol elemanı olarak veya tasarım, proje, teknik uygulama sorumlusu, yapı denetimi yapmış ve bunu belgelemiş olması,

b) Meslek odası tarafından düzenlenen "Proje ve Yapı Denetçisi" eğitiminde başarılı olmuş ve belge almış, Bakanlık tarafından kamu adına bağımsız denetim yapmak üzere görevlendirilmelerini istiyoruz.

4-4708 sayılı YDH Kanununun 1. maddesinin sonuna (n),(o),(p),(r),(s),(t)ve(u) bentlerinin eklenmesini öneriyoruz.

"1(n) Yapı Denetimi İş: Yapı sahibinin yapı ruhsatını aldığı tarih ile yapı kul-

lanma iznini aldığı tarih arasında geçen süre de bir ay tam gün çalışma ile yapılan ve sürekliliği olan iştir.

"1(o) Şantiye Teknik Komitesi: Yapının İnşaat ruhsatının alındığı tarihten başlamak üzere iskân ruhsatı verilinceye kadar geçen süre içerisinde onaylı projelerin uygulanmasında çıkan her türlü sorunların, proje tadilatlarının, imalat ve malzeme değişikliğinin, işin yapımına ilişkin teknik yöntemler vb. Konularındaki sorunların çözümü konularında görevli ve yetkilidir.

Komite, proje müellifi, şantiye şefi, kontrol mühendisi, yapı denetim kuruluşu ile ilgili proje ve yapı denetçilerinden oluşur. Komite kararları Şantiye Şefliği tarafından muhafaza edilir. Komite kararı olmayan değişiklikler uygulanmaz.

"1(p) Yapı Denetleme Defteri: Yapının denetimini üstlenen Yapı Denetim Kuruluşu tarafından denetim hizmet sözleşmesini yaptığı tarihten itibaren Bakanlıkça görevlendirilen Proje ve Yapı Denetçilerine imza mukabili teslim edilen defteri",

"1(r) Mevzuat Komisyonu: Yapı denetimi hakkında yapılacak her türlü mevzuatın hazırlanması konusunda konunun tüm

taraflarının temsilcilerinin görevli olduğu Komisyonunu"

"1(s) Proje ve Yapı Denetçi Belgesi: En az üç yıl(3) şantiyelerde kontrol elemanı olarak çalışan veya geçmiş mesleki çalışmaları proje ve yapı denetimini yapabilecek iş deneyimi olduğu ilgili meslek odası tarafından kabul edilen, açılan temel meslek içi eğitimini almış mühendis, mimarlara meslek odaları tarafından verilen belgeyi,

(t) Denetleme Alanı: Yapı denetim sisteminin tüm taraflarının temsilcilerinin görevlendirildiği Komisyon tarafından belirlenen Proje ve Yapı Denetimi yapan denetçilerinin sorumlu olacağı denetleme alanını,

İfade eder

"(u)-Yapı Ruhsatı verilmesi: İlgili idare, yapı ruhsatı verilmesi aşamasında Bakanlıktan (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünden) yapının denetimini üstlenecek Yapı Denetim Kuruluşu ile proje ve yapı Denetçilerinin belirlenmesini talep eder. Bu bilgilerinde yer aldığı ruhsatı düzenler."

5-4708 sayılı yasanın 3 üncü maddesinin ikinci ve dördüncü fıkralarındaki

laboratuar görevlileri ibaresinden sonra gelmek üzere "Şantiye Şefi" ibaresinin eklenmesini öneriyoruz.

6-4708 sayılı yasanın "Yapı Denetim Komisyonları ve Görevleri" başlıklı 4.üncü maddesinin ikinci fıkrasında değişiklik yapılarak;

"Merkez ve İl Yapı Denetim Daimi Komisyonlarına; Mimarlar, İnşaat, Elektrik, Makine Mühendisleri odaları ile Yapı Denetim Kuruluşları Birliğini temsilen birer asıl üyenin alınmasını öneriyoruz.

7-4708 sayılı yasanın beşinci(5) maddesinin sonuna aşağıdaki paragrafın eklenmesini öneriyoruz.

"Yapı Denetim Kuruluşlarında görev yapacak "Proje ve Yapı Denetçisi Mühendis ve Mimarlara ödenecek aylık ücret, devlet personel rejimine göre kamu kurum ve kuruluşlarında atölye/şantiye de görev yapan aynı meslek mensuplarına ödenen aylık ücretlerin toplamından az olamaz.

8-4708 sayılı yasanın 5inci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan ve %1,5 olarak belirlenen oranın %2,5 olarak değiştirilmesini öneriyoruz.

9- "4708 Sayılı yasanın 6ıncı Maddesi: "Yapı Denetim Kuruluşu ile mimar ve mühendislerinin yapı ile ilişkisinin kesilmesi" madde metninin sonuna;

A)" Proje ve Yapı Denetçileri kamu adına bağımsız denetim yapar. Görevleri sırasında baskı yapılamaz, telkinde bulunulamaz. Islak imzasının bulunduğu proje ve belgelerden sorumludur. Bu kanunla verilen görevlerin dışında görev ve sorumluluk verilemez.

B) Sorumlu olduğu yapının tasdikli projesinin, fen ve sanat kaidelerine ve teknik kurallara göre uygulanmasını denetlemekle, görev alanına giren konulardaki belgeleri ıslak imzası ile imzalamakla,

mesleki yetkilerini kullanmakla, mühendislik etik kurallarına uygun davranmakla görevli-yetkili ve sorumludur.

C) Çalıştığı yapı denetim kuruluşuna para cezası verilmesine sebep olmadığı, kendi isteği ile görevi bırakmadığı sürece proje ve Yapı Denetçisinin iş sözleşmesine son verilemez ve bu kişiler hiçbir şekilde hak kaybına uğratılamaz. Aksi takdirde işveren hakkında bir yıllık sözleşme ücretinden az olmamak üzere tazminata hükmedilir. İş kanunları ve diğer kanunlara göre sahip olduğu hakları saklıdır."

GEREKÇE

Proje ve yapı denetçilerinin bağımsız, etki altında kalmadan, baskı yapılmadan çalışması esastır. Mesleki ve teknik kurallara uygun işini yapan, görevini yapan denetçiler beklemediği anda, haber verilmeden işten çıkartılmaktadırlar. Hakları ödenmemektedir. Bunun önlenmesi amaçlanmıştır.

10-Proje Yönetimi ve Şantiye Şefliği:

A) "Şantiye Şefi, en az üç yıl(3) Kontrol Mühendisi, Proje ve Yapı Denetim Mühendisliği yapmış ve ilgili meslek odası tarafından düzenlenen kapsamlı programlı "Proje Yönetimi ve Şantiye Şefliği" eğitimini ve belgesini almış mühendis ve mimarlardan atanır."

B) 3194 sayılı imar kanununa göre çıkarılan "Yapı Müteahhitlerinin Kayıtları ile Şantiye Şefleri ve Yetki belgeli ustalar Hakkındaki Yönetmelik" in yeniden düzenlenmesini, düzenlemede Şantiye Şefleri için yukarıda belirtilen kıstasların yönetmeliğe eklenmesini, Yönetmeliğin onuncu maddesinden(10)Tekniker ve Teknik Öğretmen isimlerinin çıkartılmasını istiyoruz. Bu husus ısrarlı talebimizdir.

Yönetmelikten Tekniker-Teknik Öğretmen isimlerinin çıkartılması amaçlanmıştır. İş barışı için gereklidir. Şantiye şefliği idari bir görev olmaktan çok mesleki bir görevdir.

11- **Yapı Denetim Uygulama Yönetmeliğinin** "Yapı Denetim Kuruluşunun Şube aracılığıyla faaliyet göstermesi ve Şube de görevlendirilecek Personel" başlıklı 17 inci maddesinin 6ncı bendinin yeniden düzenlenmesini istiyoruz.

Yapı Denetim Kuruluşunun merkez ofisinin bulunduğu ilin Valilik binası esas alınarak 200 Km. Kadar mesafedeki illerde şube açmaksızın faaliyet göstermesi hükmü, yapıların hak ettiği düzeyde mühendislik hizmeti almamasına sebep olmaktadır. Denetçilerin denetim yapmalarını engellemektedir. İstismara açık maddedir.

12- Yapım sürecinin tasarım, uygulama, denetim aşamalarında görev alan aktörlerin tamamının mesleki sorumluluk sigortası kapsamına alınmasını öneriyoruz. Bu gerçekleştirildiği takdirde yapı denetimi konusunda fiilen çalışmak üzere sahaya incek mühendis ve mimar sayısı artacaktır.

GEREKÇELER

1-Yapının tasarım, proje, yapım, denetim aşamalarında görev alan ve yasalarla sorumluluk altında olan tüm meslek mensuplarının, yapım aşamasında ve kullanıma açıldıktan sonraki sorumluluk süresinde karşılaşacakları tazminatları karşılamak amaçlanmıştır.

2- Yıllık üye aidatını ödeyen EMO üyesi Proje ve Yapı Denetçileri 2015 yılında yıllık mesleki sorumluluk sigortası yaptırılmıştır. Bu uygulama bir yıla yakın süredir devam etmektedir. Bir yıllık süresinin bitim tarihinden itibaren sigorta bedelini oda değil biz ödeyerek devam ettireceğiz.

(...)

14-Yapı Denetim Uygulama Yönetmeliğinin 12 inci maddesinin(ç) bendinin 5inci(Beş) fıkrasında yer alan yönetmeliğin Ek:14 teki Form-12 taahhütnamenin iptal edilerek yerine " TİP SÖZLEŞME Uygulamasının getirilmesini istiyoruz.

15- 4708 SAYILI YASANIN 2. maddesi (f) bendi:

"İş yerinde çalışmaların iş sağlığı ve güvenliği mevzuatına göre düzenlenmesi gereken sağlık güvenlik planına uygun olarak yapıldığını kontrol etmek, gerekli tedbirlerin alınması için yapı müteahhidi yazılı olarak uyarmak, uyarıya uyulmadığı takdirde durumu ilgili Çalışma ve İş Kurumu Müdürlüğüne bildirmek" Görevi ve sorumluluğu, madde metninde belirtildiği gibi yapı denetim kuruluşuna aittir."

Sunumun ardından soru cevap bölümü ile toplantı sona erdi.

YAPI DENETÇİLERİ BİLGİLENDİRME

TOPLANTISI YAPILDI

Yapı Denetçi Belgeli üyelerimiz için 21 Ocak 2017 günü verilen Yapı Denetim Bilgilendirme seminerine 48 üyemiz katıldı. Elektrik mühendisi İbrahim Ayılmazdır ve Osman Gökgöz'ün verdiği seminer Perpa Eğitim ve Konferans salonumuzda gerçekleştirildi.

YAPI DENETİM ŞİRKETLERİNİ MÜHENDİS ASGARI ÜCRETİ KONUSUNDA UYARAN YAZILARIMIZI GÖNDERDİK

Şubemiz Yapı Denetimi alanında çalışan firmalara birer yazı göndererek, Mühendislerin ücretleri konusunda TMMOB ve SGK arasında imzalanan Asgari Ücret Protokolüne uymalarını, Odamızın üyelerimizin haklarını takip edeceğini ve bu protokole uymayan firmalar hakkında hukuki işlem yapacağını belirtti. Mühendis Asgari Ücreti konusunda sorun yaşayan üyelerimizin e-posta ve telefon yoluyla Şubemize ulaşmasının önem taşıdığı belirtildi. Firmalara gönderilen yazı örneği aşağıda bulunmaktadır.

Sayın Yetkili;

24-25 Eylül 2010 tarihinde gerçekleştirilen TMMOB 41. Dönem Olağanüstü Genel Kurulu'nda aşağıdaki karar alınmıştır:

“Mühendis, mimar ve şehir plancıları meslek örgütleri ile birlikte tüm emekçilerin insanca yaşamaya yetecek asgari ücret hakkı mücadelesine katılırlar. TMMOB, üyeleri olan emekçi mühendis, mimar ve şehir plancıların da aralarında bulunduğu tüm işçi sınıfı için insanca yaşam ücretinin belirlenmesi mücadelesini diğer emek ve demokratik kitle örgütleri ile birlikte verir. TMMOB ve bağlı odalar yasa ve yönetmeliklerden aldıkları yetkiyi emekten yana değerlendirerek, insanca yaşanılacak ücreti mühendis, mimar, şehir plancıları için asgari ücret olarak ilan eder ve uygulanmasını sağlar.”

TMMOB Yönetim Kurulu'nun 19.12.2015 tarih ve 350 nolu kararı ile mühendis, mimar ve şehir plancıların almaları gereken asgari ücret 2016 yılı için brüt 3.300 TL olarak belirlenmiştir. Ayrıca bu konuda Sosyal Güvenlik Kurumu ile 31 Temmuz 2012 tarihinde bir protokolde imzalanmıştır. TMMOB Genel Kurulu ve Yönetim Kurulu kararları, TMMOB'ye bağlı Odaların üyesi bulunan tüm mühendis, mimar ve şehir plancılarını bağlayıcı niteliktedir.

Odamız tarafından yapılan araştırma sonucunda, şirketiniz bünyesinde proje ve uygulama denetçisi ile kontrol elemanı elektrik mühendisi olarak görev yapan üyelerimizin ücretlerinin, TMMOB Yönetim Kurulu tarafından belirlenen asgari ücretin altında bulunduğu belirlenmiştir.

Şirket hissedarlarının tamamının TMMOB'ye bağlı odaların üyesi mimar ve mühendislerin oluşturduğu ve mühendislik, mimarlık faaliyetleriyle işgal eden yapı denetim kuruluşlarının, TMMOB tarafından alınan kararlara uyma yükümlülüğü bulunduğu gibi, meslektaşlarımızın hak ettiği ücreti almak suretiyle mesleki faaliyetlerini sürdürmelerinin sağlanmasının, öncelikle kendi üyelerimizin sahibi bulunduğu ve mimarlık, mühendislik hizmeti yürütmek üzere kurulmuş kuruluşların uygulamalarıyla olanaklı hale geleceği de açıktır.

Şirketiniz bünyesinde görev yapan proje ve uygulama denetçisi ile kontrol elemanı elektrik mühendislerinin ücretlerinin TMMOB Yönetim Kurulu tarafından belirlenen brüt 3300.-TL'nin üzerine çıkartılarak, sonuçtan tarafımıza bilgi verilmesini rica ederiz. Saygılarımızla.